

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено
На засіданні кафедри
теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри Альчук М.П.

Силабус з навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація»,
що викладається в межах ОПП «Культурологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 034 «Культурологія»
у 2022/2023 навчальному році

Львів 2022 р.

СИЛАБУС КУРСУ

Міжкультурна комунікація

2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	Міжкультурна комунікація
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії культури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 – гуманітарні науки 034 – культурологія
Викладачі курсу	Власевич Тетяна Вікторівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри теорії та історії культури
Контактна інформація викладачів	tetyana.vlasevych@lnu.edu.ua тел. (032)-239-42-10 (кафедра теорії та історії культури)
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Viber, Messenger, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Дисципліна «Міжкультурна комунікація» є нормативною зі спеціальності 034 – культурологія для освітньо-професійної програми «Культурологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка викладається у другому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Актуальність курсу визначається зростаючою значущістю міжкультурної комунікації в сучасному світі. Для культуролога важливо розуміти, що людство перебуває у процесі взаємозв'язку, взаємозалежності, взаємовпливів різних країн, народів та їхніх культур. В центрі міжкультурної взаємодії перебуває людина як носій загальнолюдських цінностей і національно-культурних особливостей, яка потребує певних знань, умінь міжкультурної комунікації. Курс знайомить з соціально-культурними чинниками міжкультурної комунікації в умовах глобального, постіндустріального, інформаційного суспільства.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з теоретичними основами міжкультурної комунікації та формування у них відповідних загальнокультурних та професійних компетенцій.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з історією виникнення та теоретичними засадами міжкультурної комунікації; • ознайомити з методами дослідження міжкультурної комунікації, категоріальним апаратом дисципліни; • охарактеризувати основні види, форми, моделі та структурні елементи міжкультурної комунікації; • розглянути національні особливості вербальної та невербальної комунікації; • розкрити соціокультурні закономірності та особливості міжкультурної комунікації в сучасному світі; • сформувати вміння й навички застосування на практиці отриманих знань в конкретній ситуації міжкультурної комунікації.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К. : Вид-во «Довіра», 2007. 205 с. - Бистрицький С. Комунікація і культура в глобальному світі. Дух і літера, 2020. - Боголюбова Н.М. Міжкультурна комунікація. Київ, 2017; https://stud.com.ua/90283/kulturologiya/mizhkulturalna_komunikatsiya - Вязова Р.В. Філософські проблеми міжкультурної комунікації: навчальний посібник. Запоріжжя.: ЗНУ, 2012. 97 с. - Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Навчальний посібник. Київ: «Академія», 2012. - Махній М. М. Невербаліка і культура. К. : Влох.ua, 2009. - М'язова І. Ю. Особливості тлумачення поняття "міжкультурна комунікація". Філософські проблеми гуманітарних наук. 2006. № 8. С. 108–113. - Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. К., 2003. - Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. К. : Лібра, 2003. 416 с. - Ярошенко Т.М. Регіональна типологія культури: навч. посіб. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. 236 с. <p>Додаткова література:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають / пер. з англ. Олександра Дем'янчука. Київ : Наш формат, 2017. 440 с. - Богдан С.П. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. К. : Фенікс, 2001. 302 с. - Браун Д. Р., Файрстоун Ч. М., Мішкевич Е. Висвітлення конфліктів та становища етнічних меншин. К.:

	<p>Всесвіто, 1996. 205 с.</p> <p>- Власевич Т. Духовні засади ідентичності людини: філософсько-культурологічний вимір. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. Львів, 2022. Вип. 41. URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/2022</p> <p>- Власевич Т. Методологічні принципи дослідження феномену ідентичності людини. Міжнародний науковий журнал "Грааль науки": за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «SCIENTIFIC RESEARCHES AND METHODS OF THEIR CARRYING OUT: WORLD EXPERIENCE AND DOMESTIC REALITIES», Вінниця, Україна - Відень, Австрія, Вип. №14-15 (Травень, 2022). URL: https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/issue/view/27.05.202</p> <p>- Власевич Т. Культурна специфіка невербального коду в міжкультурній комунікації. Тези звітної наукової конференції філософського факультету. Львів, 2022. Вип. 19. С. 223-225.</p> <p>- Костюкович О. Їжа – італійське щастя. К.: Фоліо, 2015. 432 с.</p> <p>- Уолцер М. Про толерантність / Пер. з англ. М. Лупішко. Харків: Видавничка група «РА-Каравела», 2003. 148 с.</p> <p>- Фокс К. Спостерігаючи за англієцями. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 608 с.</p> <p>- Lin M. Is There an Essential Difference between Intercultural and Intracultural Communication? Intercultural Communication. 2003-2004. № 6. URL: http://www.immi.se/intercultural/nr6/lin.htm</p> <p>- Hall E., Hall M. Hidden Differences. Studies in International Communication. How to communicate with Germans. Hamburg, 1983. 163 p.</p> <p>- Hirsch E. D. The New Dictionary of Cultural Literacy: What Every American Needs to Know [completely revised and updated]. Boston-New York: HOUGHTON MIFFLIN, 2002. 654 p.</p> <p>- Hofstede G. Cultures and Organisations. Software of the Mind. L., 1991. https://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/900222/mod_resource/content/1/G.Hofstede_G.J.Hofstede_M.Minkov%20-%20Cultures%20and%20Organizations%20-%20Software%20of%20the%20Mind%203rd%20edition%202010.pdf</p>
Тривалість курсу	3 кредити, 90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 32 години семінарсько-практичних занять та 42 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • головні наукові концепції, які пояснюють природу та сутність міжкультурної комунікації; • основні поняття й терміни; • типи, види, форми, моделі, структурні компоненти міжкультурної комунікації; • природу міжкультурних незрозумінь й конфліктів і засоби виходу з них; • методи й прийоми досягнення позитивного результату міжкультурної комунікації.

	<p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії; • дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників; • володіти методологічними прийомами комунікативної поведінки в різних сферах суспільного життя; • вести науковий пошук щодо дослідження проблем міжкультурної комунікації. <p>Після вивчення дисципліни здобувачі набудуть таких <i>компетенностей</i>:</p> <p>Загальних: ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>Фахових: ФК 9. Здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем.</p> <p>Даний курс передбачає засвоєння наступних <i>програмних результатів навчання</i>: ПР 3. Аналізувати культурні права та свободи людини, форми та механізми їхньої ідентифікації, інкультурації, культурної адаптації з врахуванням регіональної специфіки. ПР 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів. ПР 5. Організувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.</p>
Ключові слова	Культура, культурна ідентичність, комунікація, міжкультурна комунікація, культурна група, аккультурація, інкультурація, культурний шок, культурні цінності, культурний код, культурна модель.
Формат курсу	Змішаний
Теми	Подано нижче у табличній формі схема курсу «Міжкультурна комунікація» ¹
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з філософії, історії світової та української культури, регіональної типології—культури, соціології культури, етнології, етики, психології, комунікативної лінгвістики, які є основою для всебічного аналізу феномену міжкультурної комунікації.
Навчальні методи та техніки, які	Проблемно-пошукові. Техніки опрацювання дискусійних питань.

будуть використовуватися під час викладання курсу	Метод усного опитування. Метод індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Виступ на семінарському занятті оцінюється викладачем на основі таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відповідність винесеному на обговорення питанню; • Чітке і логічне викладення матеріалу, яке демонструє знання основної та додаткової літератури; • Наявність власної позиції в розумінні обговорюваної проблеми та вміння її обґрунтувати. <p>Виступ оцінюється за 5-бальною шкалою.</p> <p>Рецензування виступу. Критерієм оцінки цієї форми роботи є вміння критично оцінювати виступ та коректно й аргументовано висловлювати власні погляди. Цей вид роботи оцінюється в 3 бали.</p> <p>Запитання до виступу. В 1 бал оцінюються запитання, які демонструють знання студентом винесеної на обговорення проблеми, його здатність побачити неповноту, суперечливість у виступі або відкрити нові аспекти теми.</p> <p>Підготовка наукових доповідей (есе).</p> <p>Доповідь, подається у друкованому вигляді на листах формату А4 обсягом 3-5 сторінок, повинна відповідати таким вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мати чіткий план викладу. • Сформульовані автором тези повинні належним чином аргументуватись та завершуватись висновками. • В доповіді має наводитись список використаних джерел та літератури. <p>Доповідь оцінюється за 5-бальною шкалою.</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><i>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</i></p> <p>Максимальна кількість балів, які набираються протягом семестру – 50, мінімальна – 26.</p>

Підсумкова форма контролю – іспит

Критерії виставлення іспиту:

- Знання теоретичного матеріалу
- Вміння пов'язати теоретичні проблеми з реальністю культурного життя.

Максимальна кількість балів за іспит – 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100, мінімальна – 51.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		Залік
		Оцінка		
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

Питання до іспиту

1. Місце міжкультурної комунікації в системі культурологічного знання.
2. "Міжкультурна комунікація" як гуманітарна дисципліна.
3. Міждисциплінарний характер "Міжкультурної комунікації".
4. Предмет, об'єкт і суб'єкт міжкультурної комунікації як галузі наукового знання.
5. Методологічні засади міжкультурної комунікації як галузі наукового знання.
6. Предмет і завдання міжкультурної комунікації як навчальної дисципліни.
7. Історичні чинники і обставини виникнення міжкультурної комунікації.
8. Етапи розвитку міжкультурної комунікації в США.
9. Утвердження міжкультурної комунікації в Європі.
10. Основні напрямки і підходи досліджень в міжкультурній комунікації
11. Поняття міжкультурної комунікації. Основні підходи до визначення міжкультурної комунікації.
12. Спілкування і комунікація: спільне і відмінне.
13. Структура міжкультурної комунікації: причини, форми, види, типи і результати комунікації.
14. Поняття макро- і мікрокультури в міжкультурній комунікації
15. Детермінанти міжкультурної комунікації.
16. Форми міжкультурної комунікації.

	<ol style="list-style-type: none"> 17. Аккультурація в міжкультурній комунікації. 18. Поняття інкультурації в міжкультурній комунікації. 19. "Культурний шок" та його місце у засвоєнні "чужої" культури. 20. Види міжкультурної комунікації. 21. Вербальна комунікація. 22. Форми вербальної комунікації. 23. Стилї вербальної комунікації. 24. Контексти вербальної комунікації. 25. Невербальна комунікація та її сутність. 26. Кінесика як вид невербальної комунікації. 27. Проксеміка як вид невербальної комунікації. 28. Хронеміка як вид невербальної комунікації. 29. Окулістика, такесика та сенсоріка як види невербальної комунікації. 30. Сутність і засоби паравербальної комунікації. 31. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації. 32. Процес сприйняття та його основні детермінанти. 33. Міжособистісна атракція та її основні елементи. 34. Атрибуція та її роль у міжкультурній комунікації. 35. Природа міжкультурних конфліктів. Причини їх виникнення та способи подолання. 36. Результати міжкультурної комунікації. 37. Ефективна комунікація та її елементи. 38. Поняття і сутність толерантності. 39. Толерантність в міжкультурній комунікації. 40. Поняття культурної компетенції та її основні компоненти. 41. Рівні міжкультурної компетентності та способи її підвищення. 42. Особливості теорії міжкультурної комунікації 43. Теорія високо- і низькоконтекстуальних культур Е. Холла. 44. Теорія культурних вимірів Г. Хофштеде. 45. Дистанція влади як показник виміру культури (за Г. Хофштеде). 46. Індивідуалізм-колективізм як показник виміру культури (за Г. Хофштеде). 47. Маскулінність-фемінність як показник виміру культури (за Г. Хофштеде). 48. Запобігання невизначеності як показник виміру культури (за Г. Хофштеде). 49. Теорія культурної грамотності Е. Хирша. 50. Модель засвоєння чужої культури М. Беннета.
Опитування	Анкетування з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

ДОДАТОК 1
Схема курсу "Міжкультурна комунікація"

Тиж. / дата / год -	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
I тиж. / 3 год.	Тема 1. Міжкультурна комунікація як галузь наукового знання і навчальна дисципліна. Актуальність вивчення проблем міжкультурної комунікації. Становлення міжкультурної комунікації та її місце в системі гуманітарних наук. Предмет, об'єкт та суб'єкт міжкультурної комунікації. Проблемне поле МКК як галузі наукового знання. Методологія та понятійний апарат міжкультурної комунікації. Мета і завдання курсу "Міжкультурна комунікація".	Лекція-діалог, дискусія	1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Вид-во «Довіра», 2007. 205 с. 2. Боголюбова Н.М. Міжкультурна комунікація. К., 2017. – Режим доступу: https://stud.com.ua/90283/kulturologiya_mizhkulturna_komunikatsiya 3. Вязова Р.В. Філософські проблеми міжкультурної комунікації: навчальний посібник. Запоріжжя.: ЗНУ, 2012. 97 с. 4. Загороднова В.Ф. Міжкультурна комунікація як галузь наукового знання і навчальна дисципліна. Лінгвістика : зб. наук. пр. / За ред. проф. К. Д. Глуховцевої. Старобільськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2018. № 1 (38). С.174 – 185 5. М'язова І. Ю. Особливості тлумачення поняття "міжкультурна комунікація". Філософські проблеми гуманітарних наук. 2006. № 8. С. 108–113. 6. Сняданко Н. Фрау Мюллер не налаштована платити більше : роман / Наталка Сняданко ; передм. А. Любки. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. С.87-89 7. Lin M. Is There an Essential Difference between Intercultural and Intracultural Communication? Intercultural Communication. 2003-2004. № 6. URL: https://immi.se/oldwebsite/nr6/lin.htm	Теми наукових доповідей: 1) Становлення теорії міжкультурної комунікації в Європі 2) Теорія міжкультурної комунікації в системі наукового знання 3) Поміркуйте, чому біженці з Африки відмовили в притулку. Біженці з Африки, який приплив до Європи в товарному контейнері, не дали дозволу залишитися, бо визнали його розповідь про подорож «занадто монотонною та позбавленою описів довколишніх красивдів». З польської преси. (Сняданко Н. Фрау Мюллер не налаштована платити більше : роман / Наталка Сняданко ; передм. А. Любки. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. С.87-89) 6 год.	До семінару
II тиж. / 3 год.		Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення, дискусія			
III тиж. / 2 год.	Тема 2. Поняття і сутність міжкультурної комунікації. Основні теорії міжкультурної комунікації. Основні підходи до визначення	Лекція-діалог	1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 2. Бордок Л.-В. Суть поняття компетенція в теорії міжкультурної комунікації. Проблеми української	Теми наукових доповідей: 1) Теорія високо- та низько контекстуальних культур Едварда Холла 2) Теорія культурних	До семінару

	<p>поняття "міжкультурна комунікація". "Комунікація і спілкування": спільне, відмінне, роль психології і лінгвістики у розумінні спілкування й комунікації. Функції, манера та стиль спілкування. Об'єкт та суб'єкт спілкування й комунікації. Структура міжкультурної комунікації. Основні детермінанти міжкультурної комунікації. Поняття контексту міжкультурної комунікації. Е.Холл, Г.Ховітсде, Е.Хірш.</p>		<p>термінології [Текст] : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Л. Полюга. Львів : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2009</p> <p>3. Малахов В. Етика спілкування: навч. посібник / В. Малахов. К. : Либідь, 2006. 400 с.</p> <p>4. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. К. : Лібра, 2003. 416 с.</p> <p>5. Hall Edward T. Beyond Culture. New York: Doubleday, 1976. 298 p</p> <p>6. Hirsch E. D. The New Dictionary of Cultural Literacy: What Every American Needs to Know [completely revised and updated]. Boston-New York: HOUGHTON MIFFLIN, 2002. 654 p.</p> <p>7. Hofstede G. Cultures and Organisations. Software of the Mind. L., 1991. https://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/900222/mod_resource/content/1/G_Hofstede_G_J_Hofstede_M_Minkov%20-%20Cultures%20and%20Organizations%20-%20Software%20of%20the%20Mind%203rd_edition%202010.pdf</p>	<p>вимір Герта Хофстедє</p> <p>3) Теорія культурної компетентності Ерика Дональда Хірша</p> <p>6 год</p>	
III/IV тиж. 4 год.		Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			
V тиж. 2 год.	<p>Тема 3. Культурний код як комунікативний феномен</p> <p>Поняття культурного коду. Природа і сутність культурного коду. Мова і символи культури.</p>	Лекція	<p>1. Богдан С.П. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. К. : Фенікс, 2001. 302 с.</p> <p>2. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Навчальний посібник. Київ: «Академія», 2012. https://doeplayer.net/69619038-Mova-i-mizhkultura-komunikaciya.html</p> <p>3. Костоюкович О. Іжа – італійське шаштя. К. : Фолю, 2015. 432 с.</p> <p>4. Фокс К. Спостерігаючи за англієцями. Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. 608 с.</p> <p>5. Benedict Ruth Chrysanthemum and the Sword: Patterns of Japanese Culture. Mariner Books, 2006. 336 p.</p> <p>6. Rapaille Clotaire. The Culture Code: An Ingenious Way to Understand Why People Around the World Live and Buy as They Do. Crown, 2007. 224 p.</p>	<p>1) Підготувати характеристику коду певної національної культури (за вибором)</p> <p>Теми наукових доповідей:</p> <p>1) Рут Бенедикт та її праця «Хризантема і меч»</p> <p>2) Проблема культурного коду в дослідженнях Клотера Рапая</p> <p>3) Мова і культура як код національної ідентичності: український вимір</p> <p>5 год.</p>	До семінару
V/VI тиж. 4 год.		Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			

VII тиж. 2 год.	Тема 4. Культурно-антропологічні засади міжкультурної комунікації Культурний код і культурна картина світу. Культурний код і мовна картина світу. Культурний код і ментальність	Лекція	1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленісва комунікація: підручник. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 464 с. 2. Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають / пер. з англ. Олександра Дем'ячука. Київ: Наш формат, 2017. 440 с. 3. Боголобова Н.М. Міжкультурна комунікація. К., 2017. – Режим доступу: https://stud.com.ua/90283/kulturologiya_mizhkultura_k_omunikatsiya 4. Власевич Т. Духовні засади ідентичності людини: філософсько-культурологічний вимір. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. Львів, 2022. Вип. 41. URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/2022 5. Кримський С. Архетипи української ментальності // С. Кримський // Проблеми теорії ментальності. Київ: Наукова думка, 2006. 6. Лобур Н. Культ землі в українській мові. Дивослово. 1996. №3. С.22-23. 7. Проблеми теорії ментальності / відп. ред. М. В. Попович. К.: Наукова думка, 2006. 404 с.	1) Підготувати характеристику ментальності певного народу (за вибором) Теми наукових доповідей: 1) Теоретичні аспекти дослідження ментальних характеристик культури. 2) Культурна ідентичність: культурні коди та образ національного героя; національно-культурні символи. 3) Україна в системі світових культур 5 год.	До семінару
VII/ VIII тиж. 4 год.		Семинарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			
IX тиж. 2 год.	Тема 5. Засвоєння іншої культури та проблеми міжкультурних контактів Акультурація в міжкультурній комунікації. Культурний шок. Модель засвоєння «чужої» культури Мілтона Беннета	Лекція	1. Бацевич Ф.С. Комунікативна лінгвістика. – К.: Академія, 2009. 2. Боголобова Н.М. Міжкультурна комунікація. Київ, 2017. https://stud.com.ua/90283/kulturologiya_mizhkultura_k_omunikatsiya 3. Ярошенко Т.М. Регіональна типологія культури: навч. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. 236 с. 4. Bennet MJ A Developmental Approach to Training for Intercultural Sensitivity. International Journal of Intercultural Relations. 1986. Vol 10. P. 179-196 5. Kluckhohn Clyde Mirror for Man The Relation of Anthropology to Modern Life. New York, 2017. 214 p. 6. Hall E., Hall M. Hidden Differences. Studies in International Communication. How to communicate with Germans. Hamburg, 1983. 163 p.	1) Підготуйте розповідь про свій досвід адаптації до іншої культури. 2) На основі матеріалів мережі Інтернет та власного досвіду наведіть приклади різних стратегій акультурації 3) Написати у вигляді есе відповідь на питання: "Як пізнавальний, афективний та поведінковий аспекти комунікації впливають на результати акультурації?" 5 год.	До семінару
IX/X тиж. 4 год.		Семинарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			
XI тиж. 2 год.	Тема 6. Види, типи, форми міжкультурної комунікації	Лекція	1. Власевич Т. Культурна специфіка невербального коду в міжкультурній комунікації. Тези звітної	1) Охарактеризуйте культурно-специфічні	До семінару

	Мовні елементи комунікації – дискурс, мовленнєвий жанр, мовленнєвий акт. Роль невербальних чинників в міжкультурній комунікації. Структура паравербальної комунікації (кінетика, таксика, сенсорика, хронеміка, проксеміка).		наукової конференції філософського факультету. Львів, 2022. Вип. 19. С. 223-225. 2. Махній М. М. Невербаліка і культура. К. : Влох ua, 2009. 3. Мова і міжкультурна комунікація. Навч. посібник для університетів. – К. : Академія, Серія «Альма-матер», 2012. 4. Ковалінська І. В. Невербальна комунікація. К. : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4631/1/L_Kovalynska_NC_GI.pdf 5. Радевич-Вишницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001. 6. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. К., 2003. https://subject.com.ua/pdf/38.pdf	риси паравербальної комунікації 2) Специфіка мовного спілкування в міжкультурній комунікації (наведіть приклади) 3) Підготуйте доповідь на тему: "Е. Холл про сприйняття простору в різних культурах" 5 год.	
XI/XII тиж. 4 год.		Семинарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			
XIII тиж. 2 год.	Тема 7. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації Основи детермінанти міжособистісної атракції. Атрибуція та її роль в міжкультурній комунікації. Помилки атрибуції. Стереотипи сприйняття в міжкультурній комунікації. Природа міжкультурних конфліктів та їх види. Засоби подолання міжкультурних конфліктів.	Лекція	1. Аксіонова В.І. Міжкультурна комунікація як процес глобалізованого соціуму. Гілея: науковий вісник [зб наук пр.] К.: Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2012. Вип. 60 (5). С. 476-484. 2. Боголюбова Н.М. Міжкультурна комунікація. Київ, 2017. https://stud.com.ua/90283/kulturologiya/mizhkulturna_komunikatsiya 3. Браун Д. Р., Файрстоун Ч. М., Мицкевич Е. Висвітлення конфліктів та становища етнічних меншин. К.: Весвітто, 1996. 205 с. 4. Коч Н. В. Міжкультурна комунікація: навч. посіб. Миколаїв : Видавництво «ЧП Румянцева А. В.», 2017. 200 с 5. Лудинин Г., Гончарук А. Особливості розвитку культурної дипломатії в сучасних умовах. Humanitarian vision. 2017. Vol. 3. Num. 1. С. 25–30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2017_3_1_7 . 6. Слющинський Б. В. Міжкультурна комунікація як феномен сучасної культури. Нова парадигма. 2004.	1) Наведіть приклади етнокультурних стереотипів 2) Охарактеризуйте функції стереотипів в міжкультурній комунікації 3) В чому полягає різниця між комунікативними перешкодами та комунікативними бар'єрами? 4)Лінгвостетичний бар'єр та шляхи його подолання 5) Чи доводилося Вам потрапляти в ситуацію опосередкованого конфлікту культур при читанні творів іноземної літератури або перегляді іноземних фільмів? 6) Культурна дипломатія та подолання конфліктів 4) Культурна дипломатія під час війни 5 год.	До семінару
XIII/ XIV тиж. 4 год.		Семинарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			

			Вип. 37. С. 223-230. 7. 3. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. К., 2003. https://subject.com.ua/pdf/38.pdf		
XV тиж. 2 год.	Тема 8. Ефективна міжкультурна комунікація та її елементи Міжкультурна компетентність: поняття, структура, шляхи формування. Поняття та сутність толерантності. Толерантність в міжкультурній комунікації	Лекція	1. Боголобова Н.М. Міжкультурна комунікація. К., 2017. – Режим доступу: https://stud.com.ua/90283/kulturologiya/mizhkultura_komunikatsiya 2. Сенченкова Т. Комунікація як чинник діалогу культур. Держава і суспільство. С. 379-384. – Режим доступу до журн.: http://www.scribd.com/doc/5346175 3. Теслиук В. М. Проблемні аспекти комунікативної компетентності та її розвитку. Наукові записки: Збірник наукових статей Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Укл. П. В. Дмитренко, Л. Л. Макаренко. К.: НПУ 2003. Випуск XLIV (44). С. 143-151. 4. Толерантність: теорія і практика. Роздуми філософів і релігієзнавців. Міжнародні правові документи (витяги) [упоряд., автор передмови Бабій М.Ю]. К.: Відділення релігієзнавства Ін-ту філософії ім. Г.С.Сковороди, 2004. 125 с. 5. Уолцер М. Про толерантність / Пер. з англ. М. Лушчко. Харків: Видавнича група «РА-Каравела», 2003. 148 с.	1) Чи доводилося Вам відчувати емоційні перепони в міжкультурній комунікації? 2) Толерантність та інтолерантність в міжкультурній комунікації 3) Підготувати доповідь на тему: Майкл Уолцер про толерантність та універсалізм 4) Толерантність під час пандемії COVID-19 як спосіб пізнання себе 5) Про толерантність під час війни та культура миру 5 год.	До семінару
XV/XVI тиж. 4 год.		Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення			
48 год.				42 год.	